

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppe 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 10 lir

Pol leta 5 lir

Četrt leta 3 lire

Odg. urednik Ivan Presel

Mali koledar.

Petek, 15. maja: Zofija (Sonja). — So-
bota, 16.: Janez Nepomuk. — Nedelja,
17.: Paskal. — Ponedeljek, 18.: Erik. — To-
rek, 19.: Ivo. — Sreda, 20.: Bernardin. —
Četrtek, 21.: Vnebohod. — Petek, 22.: E-
mil (Milan).

MALE NOVICE.

Prvi maj

Je dal veliko opraviti policiji in fa-
šistom. Po našem mnenju je bilo pre-
več varnostnih odredb. Komunistične
liste je oblast parkrat zaplenila radi
prvega maja. Vse te odredbe se nam
zde odveč in brez učinka. Komunistem
je goba, ki raste na gnoju nereda, ne-
je postavnosti, oderuštva in nasilstva. Če
se ta gnoj odkida, ne bo z gobami no-
benih sitnosti. Če pa gnoj pustiš in
gobe na njem tareš, se vedno bolj mno-
že in je vse tvoje delo prazno.

Angleški delavci za pravico.

Iz Londona poročajo: Na dan maj-
niške proslave se je zbrala večšočgla-
va množica v HydeParku, kjer sta go-
vorila poslanca delavske stranke Lans-
bury in Ben Tillet. Od tam je množi-
ca korakala pred bolgarsko pošla-
ništvo, kjer je sprejel vodja poslaniš-
tva Petrov, delavsko deputacijo (odpo-
slanstvo). Kot vodja deputacije je go-
voril Ben Tillet, ki je rekel, da prih-
ja v imenu angleškega delavstva, da
protestira proti strahovanju, katerega
žrtve so delavci v Bolgariji. Štiri tisoč
oseb je bilo po dosedanjih informaci-
jah usmrčenih, 16.000 pa jih je v ječah.
Deputacija je zahtevala, da strahova-
nje preneha in da se jetniki izpuste.
Petrov je skušal te navedbe ovreči,
deputacija pa je zahtevala, naj bolgar-
ska vlada dovoli posebnemu delavsko-
mu poslanstvu iz Anglije, da nepri-
stransko preišče dogodke v Bolgariji.

Kaj pravi Masaryk.

Nekemu francoskemu časnikarju je
izjavil predsednik Masaryk, da izvoli-
tev Hindenburga ne bo izpremenila po-
ložaja v Evropi, ampak drugi vzroki.
Pri teh besedah je pokazal predsednik
s prstom na zemljevid in sicer na Av-
strijo, na Vzhodno morje in na jugo-
slovansko-bolgarsko mejo.

Preganjanje.

Iz Ljubljane sta bila pregnana profe-
sorja Bogumil Remec in Evgen Jarc,
oba zato, ker sta »klerikalca«. Iz Mari-
bora je bil pregnan profesor Bračun.
On ni »klerikalec«, toda ni hotel biti
vladni podrepanik, zato je moral iti. Slo-
venski učitelj je povsod revež, če drži
za svoje ljudstvo.

Hop, Cefizelj!

V Jugoslaviji pridejo vsa prosvetna
društva v vladne roke. Prepovedano je
vsem društvom gojiti katoliško versko
ali slovensko narodno misel, češ da se
s tem širi verska mržnja in plemen-
ski razdor. Torej nič vere in nič naro-
da, ampak »fulk« v službi kapitalistov.
Društva ne bodo smela članov izbira-
ti, ampak jih bo kar žandar ali župan
noter pripeljal, lajdre v Marijino druž-
bo, pijane v družbo treznosti, kru-
ljave v društvo za nogomet, sle-
pe v čitalnico. Kar na cesti bo člo-
veka prijel: Hop, Cefizelj, ti spa-
daš v tako in tako društvo, marš z
menoj! — Tako je odločil minister
prosvete.

25 milijonov za Reko.

Finančni minister De Stefani je do-
volil Reki 25 milijonov posojila. To
svoto bo dobila »Italijanska Banka« s
1. julijem in jo bo dala Reki po nižjih
obrestih kakor so običajne.

Študentje z revolverji in bombami

Moderni študentje odgovarjajo pri izpitu z ognjem.

V poljskem mestu Vilni so imeli na
ondotni gimnaziji izpite za maturo (zre-
lostni izpit). Svoje »zrelost« za življenje
so nekateri dijaki pokazali v čudni luči.

NAJPREJ Z REVOLVERJEM.

Tekom zrelostnega izpita, pri katerem
so dijaki zelo slabo odgovarjali, je
potegnil neki Stanislaw Lawrynowicz
samokres iz suknje ter oddal več stre-
lov na gimnazijskega ravnatelja in
predsednika izpraševalne komisije Bje-
ganskega. Istočasno je prišel streljati
proti profesorjem tudi dijak Janusz
Obrembalski. Lawrynowicz in Obrembal-
ski sta bila baže jako slabo zapisana
pri vseh profesorjih.

BOMBA ZA NAMEČEK.

Med splošno zmedo, ki je nastala radi
revolverskih strelcev, je skušal vreči
dijak Tadej Domanski proti izpraševalni
komisiji bombo, ki pa mu je padla z ro-
ke ter eksplodirala pri njegovih nogah.
Učinek eksplozije je bil strašen. Telo
Domanskega je bilo takorekoč raztrgano
na kose; dijaki Lawrynowicz, Zagorski

in Obrembalski pa so se zgrudili smrtno
ranjeni od bombnih drobcov.

ŠTIRJE ŽE »IZDELALI«.

Ravnatelj Bjeganski in profesor Jan-
kowski in še sedmero abiturientov
(osmošolcev) so zadobili težke poškodbe,
katerim so gimnazijski ravnatelj in
četvorica dijakov že podlegli. Ti so torej
izpit naredili za vselej.

KAJ JE BILO VZROK.

Takoj uvedena preiskava je dognala,
da je bil ravnatelj radi strogosti zelo
obsovažen pri vseh gimnazijcih. Na-
dalje je bilo ugotovljeno, da je skupina
gimnazijskih dijakov pripadala komu-
nistični organizaciji, katera je pravza-
prav zamislila in odredila ta atentat na
gimnazijskega ravnatelja in profesorje.
Dva dni pred zrelostnim izpitom so se
gimnazijski dijaki sestali v neki oko-
liški gostilni, kjer so se posvetovali gle-
de nadaljnjega postopanja, nakar so se
oni, ki so bili določeni za izvedbo aten-
tata, odpeljali v Vilno z avtomobilom.

Petindvajsetletnica.

»Zadružna zveza« v Ljubljani praz-
nuje letos 25-letnico obstoja. To je naj-
večja slovenska zadružna zveza. Usta-
novil jo je pokojni dr. Krek, sedaj ji
načeluje dr. Anton Korošec. Število za-
drug-članov znaša 502. Celokupni de-
narni promet Zveze je znašal v letu
1924. skoro pol milijarde dinarjev.

Veteran.

Na Dunaju je umrl star hrvaški ge-
neral baron Nemečič, star 93 let. Boje-
val se je že pod Radeckim l. 1848., ude-
ležil se vojne l. 1859., ter zasedbe Bosne
1878., dogodki, ki so že v zgodovini da-
leč v ozadju.

DEKLE Z MOČEVJA.

povest, ki je vzbudila toliko zanimanja
med občinstvom, je že v razprodaji.
Zahtevajte jo po knjigarnah. Dobi se tudi
naravnost pri Malem listu. Poslali smo
jo tudi nekaterim trgovcem na deželo.
Kdor jo želi razprodajati, pa je ni pre-
jel, naj jo zahteva. — Prodaja se tudi
knjižica »Lucky išče dekle« po 1.60, zelo
zabavna in poučna. — Trgovci, ki so
knjižice že razprodali, naj pošljejo de-
nar ter naroče drugič. — Obe knjižici
morata priti v vsako slovensko hišo.

Skrivnost cesarjeviča Rudolfa.

Še dandanes se ne ve za gotovo, ka-
ko je umrl cesarjevič Rudolf, sin
Franca Jožefa. Cesarska rodbina in du-
najska vlada sta znali pogrniti čez ža-
lostne dogodke zagrinjalo skrivnosti.
Letos je umrl v Prostějovu na Češkem
vpokojeni okrajni tajnik Josip Černov-
sek. Ta je bil tiste čase dvorni žandar
v službi nadvojvode Rudolfa. Bil je
priča tudi dogodkov one noči. Toda
govoriti ni smel. Obljubil je moral, da
bo molčal. Zato pa je v nagrado takoj
dobil popolno penzijo in naslov »okraj-
ni tajnik«. Svojim sorodnikom je izro-
čil zavoj pisem in naročil, da ga sme-
jo odpreti šele čez 30 let.

Ubogi reveži.

Živnostenska banka je imela lani či-
stega dobička v lirah 40 in pol miljo-
nov.

Vojni dobičkarji bodo plačali.

Preiskovalna komisija, ki je pregle-
dovala račune vojnih dobičkarjev, je
razsodila, da bodo morale vrniti drža-
vi sledeče tvrdke sledeče svote: Torri-
giani, tovarna konserv, 1 milijon 200 ti-
soč lir, Giov. Ansaldo in Perrone 34
milijonov, Velivona 400.000, Derna 54
tisoč, Società Manifatture Napoli 266
tisoč. Ti gospodje, ki so med vojno hu-
skali za vojno, pa so sami lepo doma
ostali, so si delali dobičke. Lahko so
vpili: živio vojna! — Vse premalo jih
kaznujejo.

Mala Terezija.

Dne 17. maja bo v Rimu izredna slo-
vesnost. Takozvana »Mala Terezija de-
teta Jezusa« iz reda karmeličank bo
proglášena za svetnico. Cerkev sv. Pe-
tra bo od kupole dol vsa rasvetljena
s tisoči plamenic po stari šegi. Stroške
razsvetljave, ki so proračunjeni na 150
tisoč lir, nosijo po večjem delu častil-
ci nove svetnice, deloma pa cerkev sv.
Petra sama.

Ne bo še konca vojsk!

Anglež ima bojnih ladij 507, Ameri-
ka 539, Japonec jih ima 211, Francoz
219, Italijan 260, Rus 164, Nemec samo
51.

Kako tukaj, kako tam.

Železnice so vožnjo podražile za o-
krog 10 odstotkov. Tuti vžigalice so po-
rastli za 20 odst.: voščenske stanejo 50
stotink, prej 40 stotink. V republiki
Švici, če obrnemo frank po vrednosti
v lire, stanejo voščenske iste vrste 22
stotink. Pripominjamo, da izdeluje i-
sta tovarna iste vžigalice. Na Franco-
skem stanejo voščenske iste vrste 30
stotink, dočim zahtevajo pri nas 30
stotink za 28 lesenih vžigalic.

Shod na grobovih.

V Napoliju so hoteli komunisti zbo-
rovati. Ker niso mogli dobiti drugih
prostorov, so sklicali shod na pokopa-
lišču. Policija je prišla in je shod raz-
gnala, voditelje pa zaprla.

MIHEC: »Zakaj se, tetka,
tak žalostno držiš?«JAKEC: »S preljubo mojo slogo
gre vse navskriž.«

Cene tu in tam.

Kar dobiš sladkorja iste vrste v Švi-
ci za 2 lire, na Francoskem za 90 sto-
tink, stane v Italiji 3 lire; kavo, ki jo
dobiš v Švici za 15 lir, plačujemo pri
nas s 38 lirami!

Povsod enaki.

Kapitalistično časopisje zóblje iz rok
krušnih očetov. Snoparski major je na
sodnji izjavil, da je prejel snoparski
dnevnik poldrugi milijon lir za dobro
pisanje. Tudi na Primorskem so listi,
ki jih kapitalizem podpira.

Dobro delo.

Republikanski poslanec Evgen Chie-
sa je odkril neko kapitalistično dru-
žbo, ki si je prilastila 45 milijonov vred-
nosti ostankov vojnega materiala.

BELEŽKE.

Zlato polje delovanja bi imeli naši
narodnjaki, ako bi vzgajali našo dru-
štveno in športno mladež k večjemu
spoštovanju slovenščine. Ako zajdeš v
kako narodno čitalnico, te kar nazaj
vrže, ko tako sladko čeblija v tujem
jeziku. Ako greš na igrišče, naletiš po-
dobno. V mladini se premalo vzgaja
kremenit značaj... Med tem pa prega-
njajo Mali list, češ da podira narodno
delo. Kaj neki naj podere?

Šport in narodnost. Rekli smo že ob
priliki, da šport malo hasne za narod-
no vzgojo. V nekem »narodnem« šport-
nem društvu so se sprli in se začeli
zmerjati s »ščavi«. Tekma za razne ku-
pe ali čaše se je močno izrodila v brez-
pomembno gonjo za rekord. Zaradi re-
korda si res ni vredno razbijati trebu-
hov in se prehlajevati. Telesna vaja,
podrejena disciplini, mora imeti za cilj
kaj višjega, kakor samo vzgajati debe-
le krače. Telesno močan človek ni že
kar tako tudi dober, to so vedeli že
stari Grki. Nam Slovencem je treba
ljudi, ki bodo v cellem obsegu besede
res »dobri ljudje«, ne samo dobri no-
gometniki.

Metropola. Neki dopisnik iz Komna
je v »Edinosti« prinesel dolg dopis,
kjer zagovarja »Stare grehe« in »ples-
ne obleke« in ne vem še kaj. Sploh da
Komen kot kraška metropola mora i-
meti kaj bolj spodrecanega kakor dru-
ge kmečke vasi. Šekspir in Moliere da
sta naredila konec slabim časom. Ko-
mencem povemo, da »metropola« po-
meni »glavno mesto«, Šekspir in Mo-
liere pa sta bila dva imenitna pisatelja
dramatičnih del. Več o njih dveh tudi
učeni dopisnik ne ve. Pripominimo pa,
da »Starih grehov« nista onadva zlo-
žila. Tudi nista naredila konca slabih
iger, ker se še dandanes toliko slabega
igra pod krinko »višje« dramatike.

Kako je s politiko

Hindenburgova izvolitev

je imela velik učinek na vse strani. Predvsem so Poljaki začutili potrebo, nasloniti se na bratsko češko državo. Dosedaj so Poljaki upirali oči edino v Francijo; z njo so v popolni vojaški zvezi. Tega pa Anglija ne vidi rada. Anglija je sploh slovanskim državam neprijazna. Glede Poljske se je očitno izrekla, da ne garantira zanj, to se pravi, da dovoljuje in privošči Nemcem, da zopet pograbi velik kos slovanskih dežel in zopet zajašejo ubogo poljsko ljudstvo s svojimi ponemčevalnimi nasilji. Zato išče poljska republika pri Čehih pomoč; prisiljena je pobotati se s slovanskimi brati, da se reši nemškega žrela. To je dober učinek nemških volitev.

Kaj pa v Franciji.

Pričakovati je bilo, da se bo v Franciji okrepila nacionalistična misel. Doda se to, še ni pokazalo. Bile so po celi Franciji volitve občinskih odborov, a zmagal je blok demokratičnih strank proti nacionalistom. Vidi se iz tega, da je demokratična misel utrjena in da ljudstvo ne mara vojne hujskarije. Ako bo Nemčija tudi pod Hindenburgom vodila mirno politiko, se utegne demokratična vlada v Franciji še obdržati. O tem je seveda nemogoče preokovati kaj gotovega.

Mali sporazum

ali Mala ententa, to je zveza Češke, Jugoslavije in Rumunije, imela je te dni sestanek. Na sporedu ima dve važni vprašanji. Prvo je, zavarovati se proti nemškemu sunku. Nemci vedno bolj očitno govore, da bodo Avstrijo združili z veliko Nemčijo. To bi bil silen nemški sunek, ki bi porušil češke sanje, spravil pa v nevarnost tudi italijanske pridobitve. Nemčija na Dunaju danes, je Nemčija v Trstu jutri. Potem pridejo Slovenci pod Nemčijo, Čehi so obkoljeni in Jugoslavija porinjena nazaj na Balkan.

Drugo je vprašanje takozvanega boljševizma. Jugoslavija in Rumunija sta v rokah male peščice kapitalistov, ki se boje dneva sodbe in pravice. Kdorkoli graja kapitalistično krivično in grabežljivo gospodarstvo, ta je „boljševik“ in „protidržaven“. Rumunija vedno vleče Jugoslavijo za rokav v „narodni“ tabor. Ta „narodna“ skrb ni Čehu nič kaj všeč in se ne pusti vleči, ker ve in vidi, kaj tiči za narodnimi solzami. Zato pa se Rumunija in Jugoslavija skušata bližati bolgarskemu Cankovu, da bi skupno pobijali boljševiškega zmaja. Za vsem tem pa tiče še druge politične poteze, ki se bodo svoječasno razodele.

Zakaj pisarijo v Zagreb?

Zato ker tukaj ne morejo tako očitno lagati, a lagati se jim hoče, ker menda se z lažjo in obrekovanjem širi narodna sloga. Ker pred istrskim ljudstvom nič ne veljajo, se hodijo cmeriti v svet, kjer bralci ne poznajo razmer. Imajo pa tudi hudoben namen, pred široko slovansko javnostjo, očrnuti krščanske narodne delavce, da bi dokazovali zlasti pravoslavnim Srbom, da je katoliška vera protinardna. Kaj zaslužijo taki lizuni? Narod, vzemi metlo v roke in pomeči vso nesnago iz dežele!

Odolina in okolica pred 237 leti.

Znameniti pisatelj Valvazor je pisal tudi o Odolini, ki leži malo od ceste med Trstom in Podgradom. Valvazor imenuje kraj „Mahrensfield“, ljudstvo pa da mu pravi „Dulna“ ter piše, da leži 12 milj od Ljubljane, na čiških tleh.

Valvazor piše: „Krasni pašniki so tod, rodovitne njive, močan gozd. Grad je skrit kakor v kakšni kotlini, tako da ga ne vidiš, dokler se mu dobro ne približaš. Ta grad je na novo postavil gospod Pupillo Marenzi v času, ko je pridobil gospodščino „Novi grad“ od grofa Benvenuta Petača („Petaz“). Potem je bil gospodar gradu grof Jakob Marenzi; leta 1685. ga je kupil znova Benvenut grof Petač.

Nedaleč od „Dolne“ leži stari „Carstberg“, po kranjsko „Golec“ na prijaznem, dalekovidnem hribu, ki spada pod novograjsko sodnijo. Od gradu pa ni več druge sledi kakor star zid, zato ne morem dragim bralcem pokazati nobene slike o gradu. Vendar pa priča zanimivi jarek okoli njega, da je bil grad krepka bramba; v notranjosti je tudi vodnjak, kar priča, da je bil grad prijetno stanovanje za lastnika.

Pred 400 leti (torej okrog leta 1300) je bil ta grad last deželne kneza, ki je bil tačas Bors de argento ali gospod srebrnega mošnjčka. To so bili plemeniti rimska družina, ki so jo obdarovali s posestvi za stran zvestega službovanja v vojskah. Danes pa je Golec last grofa Petača.

Tako piše Valvazor o Odolini in o Golcu. Pripominjamo, da je danes odolinsko posestvo last gospoda barona R. Marenzija.

ZANIMIVOSTI.

Staro mesto.

V državi Nevada v Ameriki so odkopali staro mesto, 10 kilometrov dolgo, morda najstarejše na svetu. Starost cenijo na 5000 do 10.000 let. Dosedaj so odkopali okoli 20 hiš. Dobili so glinasto posodo najfinjšega izdelka, izgotovljeno še pred iznajdbo lončarskega kroga, nože iz kremenjaka, stare kosare, osti za pušice, človeška okostja. Zraven okostij so posode s hrano, za potovanje v večnost. V nekem grobu so dobili otroka in psa skupaj pokopana.

V dobi kapitalizma.

Vse laške paroplovne družbe, ki imajo skupaj mnogo stotin parnikov, so se združile v zvezo, v takomenovani „trust“. Vlada podpira to družbo s 100 milijoni na leto. Neki pomorski večak je dokazal, da je podpora odveč, ker da družba izvrstno uspeva.

Lepo darilo za god.

M. Lefcourt, bogat mož v Newyorku, je podaril sinu za 13. rojstni dan hišo, ki jo bodo šele zgradili in ki bo imela 31 nadstropij. Deset milijonov dolarjev bo hiša stala, nesla bo pa na leto 200.000 dolarjev. Ta denar bo do polnoletnosti sina oskrboval oče sam.

Odstavljeni angel.

Leningradska komuna je sklenila preurediti tzv. Aleksandrov steber, spomenik zmage l. 1812. Predvsem bodo odstranjeni bronasti reliefi, delo znamenitega kiparja F. Tolstega. Stolp ostane gol, dokler ne bodo izdelane nove, revolucionjske podobe. Kip angela na vrhu stebra pa se nadomesti z rdečim vojakom nadnaravne velikosti.

V Samoti Oceana.

Daleč proč od suhe zemlje leži v Atlantskem oceanu osamljeni otoček Tristan da Cunha (izg. Kunja), 2400 km. od Kapskega mesta. Neki angleški misijonar je prišel sedaj s tega otoka domov in pripoveduje, da je bila ladja, s katero se je pripeljal, edina, ki je v zadnjih dveh letih pristala ob otoku. Na otoku živi 140 belih kolonistov, rodbinskih imen je samo troje. Pri neki ladijski katastrofi se je ponesrečilo veliko število moških in obstoji prebivalstvo sedaj iz dveh tretjin žensk in ene same tretjine moških.

DOPISI.

PODGRAJE pri Il. Bistrici.

Naše ceste, oštarije in botege. Dragi „Mali list“! Posliji enkrat Pepota s Koludrovice, da bo pogledal naše ceste. (Opomba ur.: tam ste bolj pod desetega brata, zakaj molči). Bolj kakor za ceste se zanimajo za gostilne. Podgraje stejejo nekaj čez 80 števil, pa sta dve gostilni in tri štacune. Zabiče stejejo 70 števil, imajo 2 gostilni, tretji prosil, četrti pa je kupil hišo, da bo imel gostilno; botege so tri in sliši se, da bodo se tri, torej kar šest botev. Vsak želi na lahko živeti, kmetovati pa nobeden.

NOVI SVET.

Med Hotedersico, Godovičem in Črnim vrhom leže rastresene hišice Novega Sveta. Ni velika ta vasica po svojem številu, pač pa po svoji slabosti. Ob meji je in ravno to je prebivalce vrglo v propast. Žalostno je slišati, kako se to ljudstvo znaša eden nad drugim. Prijatelj prijatelju več ne zaupa. Eden hoče razkrinkati drugega, pa se zopet boji, da ne bi nje-mu lastna krinka padla z obraza. Ko bi živel tukaj človek 14 dni, kateri ve kaj je vino, bi se razjokal. Vino je bog in pravda njih boginja. — Ljudstvo novo-svetsko zdrami se!

Ta-ne.

Nesramnosti naših slogašev.

V Zagrebu izhaja dnevnik „Obzor“, neke vrste „Piccolo“. V ta dnevnik so istrski slogaši poslali dolg članek treh kolon, poln laži in podtikanj proti istrski krščansko-socialni struji.

Najprej lažejo o „Pučkem Prijatelju“, da je razdril milo slogo in da ga je zato avstrijska vlada podpirala. Tega pa ne povedo, da so mu fašisti razbili tiskarno v Pazinu. Tudi ne povedo, da je „mila sloga“ največ kriva, da je istrsko ljudstvo zaostalo v izobrazbi in organizaciji.

Obrekovanje.

V „Obzoru“ so se spravili nad g. Boža Milanoviča, sedaj kapelana pri Sv. Ivanu v Trstu. Očitajo mu, da iz osebnih častihlepnosti, razdira milo slogo, ker upa dobiti kako mastno župnijo. Kako ostudno je tako pisanje. Prvič ni kdove kako „mastnih“ župnij po Istri. Drugič bi g. Milanović že zdavnaj bil župnik tudi na kaki boljši fari če bi sam to želel. Tretjič pa bi Milanović, ako bi bil častihlepen, že lahko postal kaj več kakor kmečki župnik ali siromašen kanonik. On bi kot učitelj lahko proslavil svoje ime v svetu in z večjim uspehom kot so to poskusili razni drugi istrski rojaki.

Pa Milanović je pozabljal nase in mislil na svoje ubogo in od narodnih kričočev zanemarjeno ljudstvo. Zakaj pa „Obzor“ ne pove, kaj vse je pretrpel Milanović, ko je bil župni upravitelj

v Kringi, in kako je bil s silo izgnan od tam?

Drugo obrekovanje.

Pisun „Obzora“ dolži nasplošno primorske škofe, da delajo propagando za poitalijančenje Hrvatov. Katerega škofa misli? Kaj mu ima očitati? Kdor pozna razmere, ve, kako proketo zvito se je obrekovalec skril za neke splošne očitke, ker vè, da se škofje v sedanjih razmerah ne morejo braniti, ako ni stvarnih pritožb.

Tretje obrekovanje.

Obzorov članek trdi, da „Pučki Prijatelj“ in kmečko delavska zveza skuša speljati hrvaško ljudstvo pod klobo „Italijanske ljudske stranke“ in ga tako poitalijančiti. Na take debele laži res ni vredno posebej odgovarjati. Sram naj bode tistega, ki je to napisal.

Sami so se razgalili.

Slogaši, ki vsi skupaj in vse njih delo ni vredno toliko kot sam „Pučki Prijatelj“, brez drugega, so spoznali, da so jim ure odbite. Nov duh gre preko Istre, duh krščanske probude in socialnega dela. Tega oni ne morejo in nočejo razumeti, zato si tišče ušesa in vpijejo na pomagaj. Naj le bodo prepričani, da vse nič ne pomaga. Zagrebški Judje in framasoni jih ne bodo rešili. Kar je smrti zapisanega, bo poginilo, le kar je zdravega in čilega, bo obveljalo.

PODLISTEK

Vipavski običaji iz 17. stoletja

Valvazor piše v svoji znani knjigi „Ehre des Herzogtums Krain“ tudi o nekaterih primorskih segah in navadah. Ker bi to morda marsikoga zanimalo, ne bo odveč, če posnamemo iz te knjige nekoliko običajev in navad, ki so jih imeli takrat Vipavci.

Če išče Vipavec nevesto v sosednji vasi, se mora prej s tamkajšnjimi fanti pobotati, kar se zgodi po navadi tako, da jim plača za pijačo. Če se pa zenin temu izogiba, nastane običajno pretep. Vdovec je tega davka prost. Z ženitveno

pogodbo pa odlašajo Vipavci do zadnjega dne pred poroko. Zgodi se, da pogodba se ni sklenjena, je treba že oditi v cerkev k poroki. Kar je pa nevesta konečno prinesla v hišo, tega ne dobijo njeni nikdar več nazaj, tudi tedaj ne, če zena umre brez otrok. Po ženi deduje vse njen mož.

Ko pa pelje zenin nevesto k poroki, jo mora prej odkupiti pri vaških fantih. To mora storiti tudi v vseh tistih vaseh, skozi katere ga vodi pot do cerkve. Ob strani neveste gre k poroki stara, častljiva žena, kateri pravijo Vipavci „kloča“. V cerkvi mora nevesta darovati duhovniku rutico, če bi tega iz nerodnosti ne naredila, mora to zanjo storiti „kloča“. Ta „kloča“ je potem tudi pri

pojedini in zabavi nevestina učiteljica; uči jo kako se mora vesti, ter skrbi, da preveč ne je in pije in da se žalostno ne drži. Po pojedini je „kloča“ te naloge oproščena.

Iz cerkve gredo svati na nevestin dom, kjer ostanejo do večerje. Po večerji prinese na mizo veliko pogačo, ki ji pravijo „prosenec“. Ta pogača je na različne načine razrezana, po navadi pa ima toliko zarez, kolikor je moških svatov na gostiji. V tiste zareze polagajo možki denar; ta vloži „sold“, oni „groš“, tretji pa morda tudi cekin. Zgodi se, da nataknejo v tako pogačo vsajih do 60 goldinarjev. Ko so vsi vložili denar, ga „starešina“ presteje in kdor je največ dal, dobi pogačo in denar. Vendar pa to ne

ostane njemu. Če je ta ponosni svat iz nevestinega sorodstva, pozove nevesto naj nastavi predpasnik, v katerega ji strese denar in pogačo. Če je pa z ženinom v sorodu, izroči nevesti samo denar, pogačo pa natakne na kol, katerega denar čez ramo in spremlja tako kot častni vodnik nevesto in svate na zeninov dom. Sosedje jim pot večkrat zagradijo in svatje se morajo vsakokrat odkupiti.

Ko pride spreved na zeninov dom, se postavi dva svata pred hišne durí, potegneta meče iz nožnic in jih držita navzkriž čez vrata. Tod skozi morajo vsi svati v hišo, ko pa pride na vrsto nevesta, potisneta meče nižje in ji zapreta vhod. V hišo jo pustita še le tedaj, ko se je pri vsakemu odkupila z rutico

Kaj nam z dežele pišejo

DOLINA.

Pri nas imamo še precej turske razmere. Predminulo nedeljo je učitelj Olitta v družbi čestitega laškega tovariša iz Bolejca z žilavko pretepel slovenskega učitelja Berceta. Toliko časa sta reveža mlatila z žilavko po vsem telesu, dokler ni revez padel v nezavest. Pravijo, da je tako delo običajno v deželi, v kateri bil rojen Olitta. To spada med kulturna dejanja. — Naš občinski komisar Šalpi si je spomladi izposodil v Trstu mačko, a je ne misli še vrniti. Mačka je minuli teden zbežljala v sosednje stanovanje slovenske učiteljice. Ko je za to zvedel gospod Šalpi, je iz masčevalnosti hitel po brigadirja. Šalpi si je oblekel trikolorni pas in je v družbi dveh orožnikov vstopil v stanovanje, čegar gospodinja mu je (po njegovem) vzela mačko. Ker pa drži Olitta z učiteljico, se je začel boj med Olitto in Šalpi-jem. Vsak si je najel v Trstu advokata. Šalpi pravi, da ima pri vladi velike prijatelje, Olitta pa trdi, da ima za sabo tržaški fasjo. Oba hočeta pridobiti Dolinčane vsak na svojo stran. Vse pričakuje, kdaj se bo vršila mačja razprava v Trstu. Medtem pa se gospodari na naši občini prav po tursko.

TRNJE PRI ŠT. PETRU.

Zakaj ni petja v cerkvi? — Popotnik poroča: Pot me je nanesla neko nedeljo v Trnje. Šel sem v cerkev k sv. masi, pogresal pa sem pri masi petja. Ko pridem iz cerkve, naletim na dobrodušnega stareka, ki mi je na moje radovedno vprašanje dal potrebno pojasnilo. Imeli so že v cerkvi petje, ki ga je poučeval g. župnik. Ljudje so bili nasplošno s petjem zadovoljni. Le nekaterim krokarjem in nasopirjenim kavkam ni bilo po nosu. Kavkali in zbadali so, kjerkoli so mogli. Pevke so dolgo časa potrpale za čast božjo, a slednjic je bilo le preveč in so popustile. Prevzeli so namesto njih oni zabavljaci, ki so se samozavestno šopirili, dokler jim ni prav kmalu »štíme« zmanjkalo (kdor sebi v čast poje v cerkvi, se hitro napoje, op. ur.). Tako je sedaj cerkev in masa brez petja.

GORJANSKO.

Novo društvo. — Velika tatvina. Iz naše vasi se malo oglašamo v liste. Dolgo smo dremali, a sedaj smo ustanovili društvo, ki smo ga vsi veselili ter upamo, da bo lepo prospevalo. Nedavno je bilo v naši vasi ukradenih par konj posestniku Karlu Mezincu. Bil je po opravih v Lipi ter se zvečer vrnil s konji truden domov in šel spat. Zjutraj je vstal, da bi živali nakrmil, pa je našel hlev prazen. Šel je takoj v Komen naznaniti orožnikom škodo. Sum leti na neke cigane, ki so bili prejšnji dan v vasi in so potem izginili. Za Mezinca je to težak udarec. Morda se vendar najde kakšna sled za tatovi.

KANAL.

Nesreča z motociklom. — V soboto dne 9. maja popoldne se je pripetila na cesti blizu Koprive nesreča, katere žrtev je bil 24 letni Emil Zega, posestnik v

Kanalu. V soboto predpoldan se je odpravil na motociklu po opravih v Brda. Ko se je vračal iz Medane proti Koprivi mu je na grdem ovinku prišel nasproti osebni avtomobil, v katerem sta sedela dva zdravnika, ki sta prišla iz Vidma. Ker je Zega vozil precej hitro, ni mogel obvladati krmila, da bi se ognil avtomobilu; zadel je z motorjem v blatnik pri avtomobilu in zletel z vozila. Avtomobil se je takoj vstavil in zdravnika sta izstopila ter se podala k ponesrečenemu, ki je stokal na tleh nedaleč od avtomobila. Ugotovila sta, da ima Zega zlomljeno levo nogo pod kolenom, katere sta mu za silo obvezala. Takoj nato je bil iz Koprive pozvan goriški »Zeleni križ« ki je ponesrečenca nemudoma odpeljal v goriško bolnišnico. Neve se, kdo je bil kriv nesreče, najbrže g. Zega sam, ker ni bil še vaje motocikla.

BREZOVICA.

Dne 23. maja bodo prevzvišeni g. škof tu v naši fari delili sv. birmo. Z vso vneto se vrše priprave za dostojen sprejem. Popravlja se v cerkvi in zunaj, kar je bilo poprave potrebno. Vsega pa le ne bo mogoče, ker dnevi hitro potekajo in dezevje nagaja. Najbolj bo zdaj žalosten zvonik v svojem starem in raztrganem klobuku. — Ob škofovskih vizitacijah je bilo sploh v navadi, izreči pred škofom svoje želje in potrebe. Pri nas bi morali prositi, da nam dajo zopet po dolgem času kapelana, ki ga zelo pogrešamo. O tem ob drugi priliki še kaj.

GODOVIČ.

Nedolgo tega je pri občinski seji gospod župan predlagal, naj se naloži davek na prašice. Ta misel pa ni bila odobrena, dobil se je vendar v odboru mož, ki ga je odločno zavrnil. Dobro, dobro, kar z davki gor, a s plačami dol. Občinskemu slugu so zmanjšali plačo od 800 Lir na 600 Lir letnih. Občinski babici, ki je imela velikansko plačo 400 Lir, so znižali na 300; od tega seveda pride še dohodninski davek. Ako ima kdo kaj prejeti od občine, mora biti potrpežljiv, ker delo v pisarni gre naprej s polzevim brzovlakom. Po dvakrat in trikrat vračajo račune in pobotnice nazaj iz prefektore, ker niso prav izpolnjene. Toliko za danes, drugič pa kaj več.

KAZLJE.

Kazeljci imamo veliko gmajno, zato gojimo poleg živine tudi ovce. Volno, sir in mlada jagnjeta prav lahko prodajamo. Nad vasjo imamo grič, ki mu pravimo Gorenja vahta. Stari ljudje marsikaj pravijo o tem griču: da je služil za trdnjavo, da je imel v podnožju vhod in na vrhu izhod. Vrh griča je res obzidan z močnim zidom, ki leži danes v razvalinah. Nekaj mož in fantov je začelo kopati. Par metrov globoko so izkopali človeška okostja in nekaj velikih in močnih živalskih čeljusti z zobmi. Pravijo, da so morda od jamskih medvedov, o katerih se bere v bukvah. Bog daj fantom srečo, da se jim ne bodo smejali, da so kopali šac.

DANE pri Sežani.

Pred kratkim je nosil občinski sluga po vasi obvestila, iz katerih je bilo razvidno, koliko občinskega davka ima vsak plačati za leto 1925. To nas ni prav nič iznenadilo, ker vsi dobro vemo, da rabi gospoda na sežanskem municipiju mnogo denarja. Pravico pa imamo zahtevati, da se nam drugič taka obvestila pošljejo dvojezično, da bomo vedeli mi davkoplačevalci, od česa plačujemo omenjeni davek.

Nasa vas je že več let brez vaškega načelnika; naše poti, kali in vodnjaki kličejo po popravah, za kar se pa gori navedena gospoda prav nič ne zmeni.

Pevsko in bralno društvo »Solnce zar« spi že več časa spanje pravičnega, čas bi že bilo, da bi se prebudilo.

Zvedeli smo tudi, da se naši »kulturo nosci« zelo jeze, ker nočemo mi Danci pošiljati svojih otrok v sežansko potujočevalnico. Povemo jim pa enkrat za vselej, da naši otroci niso na prodaj.

S KRASA.

Bratci veseli vsi. V Sežanskem okraju je občina, kateri načeljuje župan, kateri je skupno s tajnikom vedno v rožcaku. Pa tudi oba tako uradujeta, da razni občinski uslužbenci ne dobijo že mesce in mesce svoje plače in je tudi ne bojo dobili drugače kot s tožbo. Razen tega pa morajo stranke ure in ure čakati in se ozirati, odkod se bo prikazal g. tajnik, kateri se vedno izgovarja, da nima časa, med tem ko ima za kvartince časa preveč!

ROČINJ pri Kanalu.

V nedeljo 3. maja je društvo »Sloga« v Ročinju ponovilo svojo veselico, ki se je prvič predstavljala na vel. pondeljek. Na vsporedu je bila italijanska deklamacija »La canzone del cielo«, potem Finžgarjeva drama »Divji lovec« v štirih dejanjih in ples, ki ga pa zadnjič ni bilo. Občinstva ni bilo toliko kakor je bilo pričakovati in kakor ga je bilo zadnjič. Zato gre posebna čast g. Čargotu, ki je igr. režiral. Tudi njegovemu bratu, ki je napravil scenerijo, se mora izreči priznanje. Posebno lepa scenerija je bila v četrtem dejanju, ki je predstavljala planino s sivimi skalami v ozadju. Da se občinstvo med pavzami ni preveč dolgočasilo, zato je skrbel kanaški tamburški zbor, ki je pod vodstvom g. Bajta sviral vesele poskočnice. Grajevedno pa je to, da so se nekateri izmed poslušalcev v najbolj žalostnih slučajih na ves glas smejali. — Po igri je bil ples, katerega pa se jaz nisem udeležil in zato o njem tudi ne vem kaj povedati. »Edinost« je dvakrat objavila vabilo za veselico, a o plesu je previdno molčala in zato molčim tudi jaz. Rečem samo to, da bo »Sloga« tudi brez plesov lahko napredovala.

Stric Joža.

TOMAJ.

Kaj pravi kmečka pamet. Tukaj smo se silno začudili obnašanju gospoda Wilfana, ki je absolutistično pobasal denar s svojim odborom, a noče dati računov, kakor je dolžan. To smrdi, močno smrdi. Pri nas pokaže račune župnik ključarjem, župan staresinom, odbor posojilnice članom. To je povsod navada. Če kdo noče dati računov, potem sodijo ljudje, da ni vse tako kakor bi moralo biti.

—ooo—

Društvo »Tomaj« priporoča slavnemu občinstvu svojo knjižnico, ki razpolaga s precejšnjim številom raznovrstnih knjig. Marsikdo potratni mnogo prostega časa, ki bi ga lahko s čitanjem dobre knjige koristno izrabil, ter se pri tem se razvedril in zabaval. Posebno mladini, katera pohajkuje po cestah in plesiščih, priporočamo naše čtivo. Knjižnica posluje vsako nedeljo in praznik od 13-14 v društvenih prostorih v hiši št. 11. Prispevek za obrabo knjig znaša 20 stotink za nečlane. Članstvo dobi knjige do preklica brezplačno.

Nekatera kriška dekleta v zadnjem času pridno obiskujejo našo čitalnico. Posnemanja vredno, le tako naprej!

«Odsek».

IDRSKO pri Kobaridu.

Igra. — Obnašanje gledalcev. — V nedeljo 3. maja je naše društvo igralo »Tihotapca«. Igra je bila dokaj dobro igrana, vendar bi želeli, da se igralci še bolj vžive v svoje vloge in bolj pogumno nastopijo. Obžalovati je slabo vedenje med gledalci, zlasti med ženskami, ki so se smejale ob žalostnih prizorih. Med odmorom nas je kratkočasila domača godba na pihala. Želimo, da nas društvo še katerikrat razveseli s kako dobro prireditvijo.

Iz FAMELJ.

Naš premogokop. — Iz različnih krajev vam, dragi bravci, prinasa Mali list petek za petkom razne posebnosti, le Famelj ne omenja, kakor da bi to bil kak brezpomemben kraj. Da ni tako, vam hočem v naslednjem dokazati.

Nasa vas, oziroma občina, je izmed tistih, zlasti v Italiji zelo redkih, kjer kopljejo posebne vrste premog, ki spada k rjavemu premogu. Nima pa oblike kamena, ampak je popolnoma sličen zemlji. Gori zelo počasi in ga radi tega cenijo zlasti pivovarne. Da lepše gori, ga tudi zmocijo z vodo, da dobi trdnjšo skupnost, in tako v obliki goreče žindre izžareva izredno izdatno toploto. Izvažajo ga v Trst in v senožeško pivovarno. — Kot nekaka posebna vasica čepi ta skupina poslopij skoro sredi našega polja in nas kratkočasi noč in dan z bobnenjem, ropotanjem in sumenjem. Dan za dnem prigrmi kakšen avto težke vrste, naloži in umaknivši se drugemu, spet odgrmi.

Delavcev je približno 70. Plačani pa niso posebno zadovoljivo. Oni, ki delajo po rojih, so plačani od izvršenega dela, pa tudi ti različno. Srednji zaslužek bi bil 15 lir. Delajo 8 ur. Drugi delavci pa delajo lahko več časa in so z ozirom na to tudi plačani. S plačo pa niso ne prvi, ne drugi zadovoljni; toda upajo na izboljšanje, ker je upravičeno, če pomislimo, da je podjetje šele v razvoju. Torej upanje je, le na sv. Barbaro ne pozabimo.

Famelj.

ali s čim sličnim. V slučaju, da se nevesta temu upre, jo mora odkupiti ženin, po navadi z dvema goldinarjema, če pa nevesta svatoma uide skozi vrata, je to zanj največja sramota in zasmeh. Komaj stopi nevesta v novi dom, ji ponudijo stol, na kolena ji pa položijo malega otroka, kateremu pravijo zato »kolencek«. Temu da nevesta jabolko, ki je nabodeno z denarnim drobižem, iz srede jabolka pa štrli velik »grož«. Po končani večerji pa sledi še neka posebna navada. Na mizo prinesejo »konfekte«, kakor to sami imenujejo. Kuharica izdolbe nekoliko »merkvice«, jih napolni z drugimi jedmi ter vse skupaj skuha. Ko pridejo »merkvice« na mizo, mora nevesta snesti dve, ženin pa tri.

Ta navada je razširjena posebno okoli Štjaka, drugod se zadovoljijo tudi z bobom, nevesta ga zajme dve žlici, ženin pa tri. Drugi dan se gostovanje nadaljuje, prve pridejo na vrsto jajčate jedi.

Vse to, pravi Valvazor, je že se po postenju in naravnost. Drugačni so običaji ob poroki vdovca ali vdove. Če se oženi udovec se zberejo možje iz sosesčine oboroženi z najrazličnejšimi instrumenti: ponvami, pokrovkami, kotli, kosami in različnimi rogovi, pa bodisi tudi s čemercoli, samo, da daje glas od sebe. In tedaj se začne strašna godba, ki traja dolgo, dokler se udovec z umetniki ne pobota, kar ga stane po navadi eden ali dva čebra vina. Razlika je le ta, da se žene pri poravnavi zadovoljijo s pol

čebrom vina. Valvazor pristavlja, da so žene s pol čebrom že zadovoljne, ker se kot udove rade in večkrat možijo in jim je zato, da se bodo tudi same v takem slučaju odkupile s pol čebrom.

Ob porodu mora mož takoj iskati botra. Pa kako? Gologlav mora na pot, pa bodisi, se tako daleč in ob vsakem vremenu. Sele ko prvega botra dobi, se pokrije, nato hiti domov in pošlje prijatelje drugih botrov iskat. Vipavec rabi pri krstu dva botra in dve botri.

Še par besed o vipavskem plesu! Da bi se plesalo ob porokah in navadnih nedeljah, o tem Valvazor ničesar ne pove. Pripoveduje pa sledeče:

Vipaveci plešejo na praznik svojega cerkvenega patrona. Enemu izmed

najuglednejših fantov proda župnik prvi ples. Ta fant proda potem dvema drugimi zopet dva plesa. Nato plešejo. Tisti, ki je kupil ples od župnika, pleše prvi, za njim povrsti ostala dva. Potem se zamenjajo tako, da bivši prvi plesalec postane zadnji, drugi pride na mesto prvega, tretji pa na mesta drugega. To se ponovi še enkrat, tako, da pride zadnji na mesto prvega. Nato se postavi v vrsto vsa vaška mladina in plešejo vedno le po trije pari, tako se izmenjujejo, kakor trije prvi, dokler ne pridejo na vrsto vsi navzoči. Ko se vse to izvrši, potem si fantje izmenjajo plesavke in začne se iz novega isto kot v začetku plesa. S tem je pa tudi že ples končan, kajti znamenje za konec plesa je solnčni zahod.

GOSPODARSTVO

Dopolnilni davek na dohodke.

Davki so vseh sort, to zalibog vemo in občutimo. Nova sorta je tudi davek, ki se imenuje tako kakor smo zapisali v naslovu tega članka.

Od kdaj je ta davek?

Postava je bila narejena ze 30. decembra 1923., davek pa se začne plačevati od 1. julija 1925. naprej.

Novi davek je podoben nekdanjemu avstrijskemu davku na osebno dohodnino.

Kdo je novemu davku podvržen?

Nobeno društvo, ali zadruga, ali ustanova, ampak le posamezne osebe (fizične osebe). Od fizičnih oseb pa le tisti, katerih letni dohodki presegajo 6000 lir potem, ko ste odbili zakonito določene odbitke. — Tudi če izvirajo tvoji dohodki iz druge države, si davku podvržen, ako si laški državljani. — Tudi ako nisi laški državljani, pa imaš dohodke v Italiji (iz službe ali fabrike, ki je v Italiji itd.), moraš ta davek napovedati.

Sam napovedati?

Da, sam moraš podati napoved do 31. maja letos, če bivaš v Italiji, če bivaš zunaj nje, pa do 31. julija. Pri davkarji dobiš posebno tiskovino za tako napoved. Če torej rajša, da tvoj čist letni dohodek presega 6000 lir, moraš napovedati sam, drugače ti zaračunajo globo.

Od katerih dohodkov?

Od vseh: 1. iz zemljišča, 2. iz hiš in poslopij, 3. iz premijskega imetja in službe ali obrti.

Kako se dohodek izračuna.

Ni tako težko. Podlaga za novi dopolnilni davek so dohodki, po katerih že plačuješ druge davke. Skupni dohodek torej izračunaj tako: a) za zemljiški dohodek se vzame kartela, poslana od davčne izterjevalnice za leto 1925. in se pomnoži v njej napisani zemljiški dohodek s tremi; b) za hišni dohodek (red-dito fabbricati) se vzame kartela davčne

izterjevalnice in se prepíše iz nje dohodek za leto 1925. Pri stavbah, ki niso še vpisane za hišni davek, oziroma pri novih stavbah, ki so oproščene, se zapiše najemninska vrednost, od katere se odbije ena četrt; c) za dohodke na premoženje bogastvo (ricchezza mobile) se napove na podlagi ugotovljenega zneska za 1925., kjer pa ni še bil ugotovljen, na podlagi zneska, ki je veljal za leto 1924. Premijske dohodke, ki niso bili tu notri zapopadani, je treba seveda se posebej navesti.

Kaj se odbije.

Od tako naračunanega dohodka se po določilih, zakona odbijejo sledeči stroški: a) razne vrste davki, državni, deželni in občinski, obresti od vknjiženih dolgov; b) premije od zavarovanja proti požigu, za življenje; c) prispevek za bolniško blagajno; d) prispevek za za penzijski fond; e) izguba in stroški, ki so bili potrebni, da je prišel davkoplačevalec do svojih dohodkov. Nadalje se vpiše družinsko stanje. Med odbitke se šteje tudi — izvzemši moža in ženo — za vsakega člana družine ena dvajsetina skupnih dohodkov. Ako dohodki, odštevisi odbitke ne dosežejo 6000 lir, je stranka prosta tega davka in ji ni treba predložiti napovedi.

Drž. uradnikom in umirovljencem pa ni treba predložiti davčne napovedi, če nimajo zraven plače ozir. penzije še najmanj 1000 L. postranskih dohodkov z otroci in ženo skupno.

Posebnost novega davka

je takozvana »progresija«, to se pravi, da davčni odstotek narašča, čim večji so obdavčljivi dohodki. Od 3000 lir dohodka bi se plačalo 1% davka, torej 30 lir; od 5000 lir dohodka 1.22%, torej 61 lir; od 10.000 lir dohodka 1.61%, torej 161 lir; od milijona dohodkov 10%, torej 100 tisoč lir. Taka »progresija« je pravična, da bolj zadene bogate, a manj siromake.

DAROV ZA MALI LIST.

Petrov 5 lir. Neimenovana 1 lro. Vizintin Jozef 3 lire. M. iz Skofij 0.50.
B. J. Klanec 5 lir. F. R. Š. 6 lir. M. Milčič 2.50.

Naša pošta.

»Francesko« se ne reče in ne piše, ampak Francisek ali Fran (Frane) ali Franjo. Saj smo Slovenci, ne?

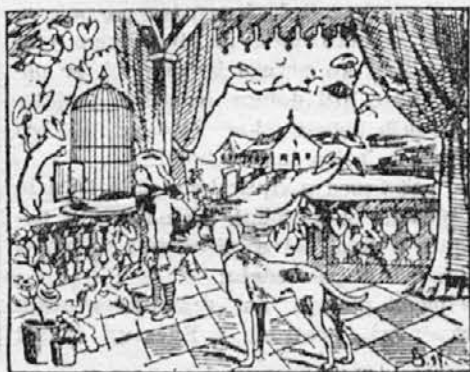
Razna društva se obračajo na našo upravo, da bi jim zastopaj posiljali »Mali list«. Obžalujemo, da nam je to pri sedanjih razmerah nemogoče. Kdor je naš, mora biti pripravljen na žrtve; le z žrtvami si pridobimo neodvisnost misljenja in delovanja.

Montekukoli. Nam ni znano nič o ti reči. Zdi se nam malo verjetna.

Skrbina. — Dopis o damah iz Rojana in o cipriji itd. je urednik sekvestriral.

Tiskarna Spazzal.

Skrivalnica.

Kje je papiga?

ZAHVALA

Ob priliki smrti in pogreba naše nepozabne hčerke, ljubljene sestre in tete Katarine, ki je bila dne 30. aprila t. l., na dan svojega godu, v starosti 49 let, iz doline solz in trpljenja presajena v rajske vrtove, smo prejeli toliko izrazov sočutja in tolažbe, da si štejemo v prijetno dolžnost, vsem izreči pristrčno zahvalo.

Zlasti pa se zahvaljujemo slavinski Marijini družbi, kakor tudi vsem drugim dekletom, ki so jo obsipale s cvetjem, venci in petjem na njeni zadnji poti, ko je kot nežna in duhteča šmarnica pohitela kinčati vence, ki ovijajo čelo majniške Kraljice.

Vsem iskrena hvala

naši Katrici pa sladek sen ob strani njene matere!

Slavina, 2. maja 1925.

RODBINA BOLE.

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrška Gastona Dolinar, Trst — Vía Ugo Polonio 5.

KLAVIR (veliki) se proda. Cena L. 1.200.— Obrniti se na šolo v Trebbach.

Katoliška knjigarna v Gorici

Montova hiša.

Medmestni telefon 253.

Tekoči račun na pošti 11-543

in pri Zadrugi zvezi v Gorici.

Knjigarna, papirnica, svečarna, zaloga devocionalij. — Na debelo in na drobno.

ALOJZIJ POVH

URAR IN ZLATAR

piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

Cerkvena umetnost - Dober tisk

NOVA TRGOVINA

ENRICO TOFFOLETTO

TRST, Vía del Pesce 4

Velika izbira slovenskih molitvenikov, nabožnih knjig, podob, svetinj in in drugih nabožnih predmetov. Cerkvena obleka in potrebščine.

KONKURENČNE CENE.

PREKLIC.

Podpisani Karol Novak iz Dolenjih Vrem št. 26 (Novačičev) preklicuje in obžaluje žaljive besede, ki jih je izustil glede Josipa Požrla iz Zavrha št. 3, in priznava, da mu ne more nič hudega očitati ter se mu zahvaljuje, da mu je to žalitev odpustil.

KAREL NOVAK.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

Milutin Godina
TRST

Via Genova št. 13 prvo nad.
od 9-1, od 3-7
— ob nedeljah od 10-12 —

Botre! Botri!

Najlepši spomin na sv. birmo je molitvenik. — Največjo izbero v najličnejših belih in črnih vezavah dobite pri

ŠTOKI - TRST

Via Milano 37

Zobotehnični ambulatorij Egidij-a Schifflin-a

Trst, Vía Settefontane št. 6, I. nadstr.

odprt vsak dan od 9-13. in od 15-19.

Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom.

Slovenem 20% popusta.

DELO ZAJAMČENO.

čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z Veliko premijo, diplomom in Zlato svetinjo

Trst **vía Caprin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

Kadar kupovati čevljev, prej preudari h komu greš. V Trstu, v ulici Caprin čaka nate Forcessin. Šiva trdno in močno, daje fino in cenó.

Slovinci! Kupujte samo pri Forcessinu!

Po čem je lira?

Dne 7. maja si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 39.20 L.

za 100 č. kron — 72.— L.

za 100 fr. frankov 126.80 L.

za 100 šilingov — 338.— L.

za 1 dolar — 24.20 L.

za 1 funt — 118.— L.